

mu částečně útraty nebyly přiznány v první stolici. Jinak však nese útraty první stolice a útraty dovolacího rekursu žalovaný stát, ježto podlehl, dle §§ 41, 43 a 50 c. ř. s.

Čís. 12527.

Při žalobě podle § 89 směn. zák. jde o samostatnou pohledávku ze samostatného právního důvodu obligačního, při níž musí žalobce dokázat nejen, že šlo o směnečný nárok, a škodu, nýbrž musí dokázat i obohacení žalovaného na jeho úkor, kteréž záleží v rozdílu dvou hodnot, hodnoty toho, co žalovaný za směnku dostal, a hodnoty toho, co za ni dal.

Prospěch poskytnutý družstvu není obohacením jeho členů představenstva nebo předsedy.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1933, Rv II 758/31.)

Žalovaný vydal dvě směnky na 27.500 Kč, jež přijalo společenstvo, jehož byl žalovaný členem a předsedou. Směnky byly včas protestovány, ale proti vydateli (žalovanému) byly zažalovány pozdě, po uplynutí tří měsíců, takže žalobkyně směnečnou žalobu proti žalovanému vzala zpět, poněvadž neměla naděje na úspěch. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se majitelka smenek na žalovaném zaplacení 27.500 Kč z důvodu jeho ručení. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, máje za to, že žalovaný, který jako vydatel smenek ručil směnečně pro případ nezaplacení směnečných částek příjemcem, ručí i potom, když jeho směnečný závazek zanikl promlčením, a to obecnoprávně jako rukojmí a plátce, po případě z náhrady škody pro obohacení. Odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Názor prvního soudu nemá opory v zákoně, neboť po zániku směnečného závazku na jeho místo nevstupuje eo ipso obecnoprávní závazek v témž rozsahu, jako byl závazek směnečný. Jen v tom případě byl by názor prvního soudu správný, kdyby byl kromě směnečného ručení vzal žalovaný na sebe zvláštním prohlášením, vydaným v zákonné formě, i obecnoprávní závazek rukojemský. Neboť směnečný poměr, založený podpisem směnky, nemusí býti vždy podložen obecnoprávním poměrem (§ 1400 obč. zák.). Žalobkyně v tomto sporu ani netvrdila, tím méně dokázala, že žalovaný na sebe vzal obecnoprávní závazek. Jest míti za to, že se žalovaný, poněvadž nebylo tvrzeno, ani dokázáno nic jiného, vydáním směnky zavázal jen směnečně a že tento jeho směnečný závazek zanikl promlčením podle § 81 sm. zák. Než mohlo by se snad namítati, že žalobkyně, která nikde v žalobě neuvedla, že žalovaného žaluje jako ručitele, neměla na mysli žalobu z rukojemství, nýbrž z obohacení dle § 89 sm. zák. Avšak žalobu nelze pokládati za žalobu z obohacení, poněvadž žalobkyně ani netvrdila, tím méně dokázala, že a pokud se žalovaný na její úkor obohatil (§ 89 sm. zák.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatelka napadá jen názor odvolacího soudu, že žaloba není opodstatněna ani s hlediska § 89 sm. zák. Pokud dovolatelka uvádí, že nebylo třeba, by k opodstatnění žaloby tvrdila a prokazovala o b o h a c e n í žalovaného, poněvadž byl členem a zároveň předsedou družstva, jehož účelem bylo podle družstevního zákona čís. 70/73 ř. zák. podporovati výdělek a hospodářství členů, a že prý je samozřejmé a notorické, že prospěchem poskytnutým takovému družstvu, je obohacen žalovaný jako jeho člen, ba dokonce jeho předseda, přehlíží právní podstatu družstva jako samostatné právnické osoby, rozdílné od jeho členů (§ 8 druž. zák.). Společenstvo pod svou firmou nabývá práv a vchází v závazky (§ 12 druž. zák.). Z účelu jeho zřízení (§ 1) nelze nijak dovozovati, že prospěch poskytnutý družstvu by měl v zápětí obohacení jeho členů, představenstva nebo předsedy, jmění družstva je rozdílné od jmění jeho členů. Jsou proto vývody dovolání v tom směru nepřipadné. Dovolatelka nehledí dále k tomu, že při žalobě podle § 89 sm. zák. jde o samostatnou pohledávku ze samostatného právního důvodu obligačního, při níž žalobce musí dokázati nejen, že šlo o směnečný nárok a škodu, nýbrž musí dokázati i obohacení žalovaného na jeho újmu, kteréž záleží v rozdílu dvou hodnot, totiž hodnoty toho, co žalovaný za směnku dostal, a hodnoty toho, co za ni dal. Dovolatelka přiznává, že nic takového o obohacení žalovaného ani netvrdila, tím méně dokázala, majíc mylně za to, že toho nebylo třeba. Není proto opodstatněna výtká nesprávného právního posouzení věci odvolacím soudem, který zamítl žalobu též pro nedostatek zákonných předpokladů s hlediska § 89 sm. zák.

Čís. 12528.

Spis zadáný v podatelně soudu i po uplynutí úředních hodin a opatřený záznamem podatelny z téhož dne, kdy byl podán, jest pokládati za podaný u soudu v den, jemuž nasvědčuje razítko podatelny.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1933, Rv II 773/31.)

Žalobě o zaplacení peněžité pohledávky p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e vyhověl, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu a uvedl o včasnosti dovolání v

d ů v o d e c h:

Podle záznamu podatelny byl dovolací spis podán u prvního soudu dne 14. září 1931 ve 4 hod. 5 min. po uzavření podatelny. Poněvadž rozsudek odvolacího soudu byl doručen žalobci 8. srpna 1931, bylo dovolání podáno v poslední den lhůty dovolací a jest z úřadu zkoumati,